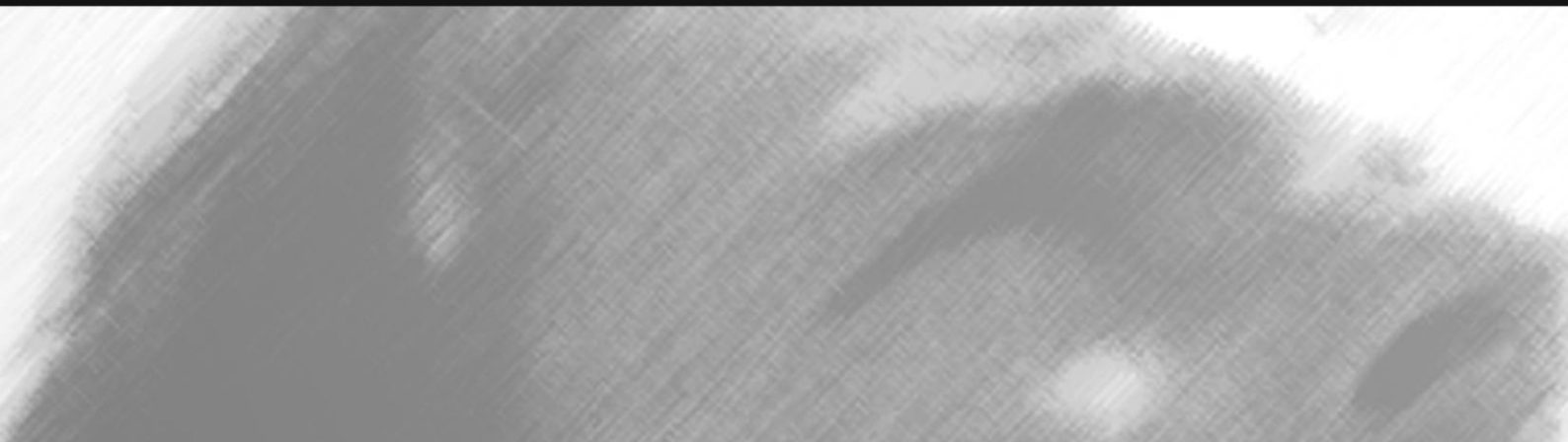

Diàleg a la Fosca

Dossier de premsa

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona

Titularitat de "Diàleg a la Fosca" a Espanya:

Fundació
Diàleg a la Fosca

Amb la col·laboració de:

Índex

Introducció

Barcelona es prepara per engegar una experiència pionera de profund impacte cultural i social:

"Diàleg a la Fosca"	2
1. Què és "Diàleg a la Fosca"?	3
1.1. Molt més que una metàfora	3
1.2. Un viatge per la foscor: el descobriment d'un món invisible	5
1.3. Exponent internacional d'inserció laboral de persones discapacitades	7
1.4. Les activitats de "Diàleg a la Fosca", un renovat estatus de la cultura social contemporània	9
1.5. Més de sis milions de persones l'han visitat en 30 països i més de 100 ciutats de tot el món	11
1.6. Un projecte de transcendència cultural i social	13
2. Barcelona renova la façana litoral del Port Olímpic amb un equipament cultural de primer ordre: "Diàleg a la Fosca"	15
3. Pla d'actuació	16
Resum	17
Titularitat i crèdits	19

Introducció

Barcelona es prepara per engegar una experiència pionera de profund impacte cultural i social: "Diàleg a la Fosca"

El Moll de la Marina acollirà el primer "museu a les fosques" de l'Estat. L'Ajuntament de Barcelona ha decidit cedir aquest emplaçament emblemàtic per a l'establiment de "Diàleg a la Fosca", un projecte cultural excepcional que promou la trobada i el diàleg entre persones de condicions diverses, al mateix temps que suposa una experiència sensorial i d'aprenentatge que trenca prejudicis i provoca un canvi de paradigmes. No és una exposició en el sentit tradicional del terme: no hi ha res per veure, però sí molt a descobrir. Una proposta pionera que deixarà una veritable empremta d'efectes perdurables en l'ànim de l'espectador.

"**Diàleg a la Fosca**" suposa una aportació singular i innovadora al panorama cultural i educatiu de Catalunya i l'Estat espanyol. El projecte es proposa com un equipament permanent a Barcelona, on persones cegues ensenyaran al visitant a mirar el món amb uns altres ulls. La **Fundació Diàleg a la Fosca**, amb el suport de l'**Ajuntament de Barcelona** i la col·laboració estreta de l'**ONCE** i la **Fundación ONCE**, presenta aquest projecte d'**INCULT Iniciatives Culturals**, que ha fet arribar la idea del creador original **Andreas Heinecke** per primer cop a l'Estat espanyol. Més de 100 ciutats d'Europa, Àsia i Amèrica ja han desenvolupat aquesta gran experiència expositiva, que compta amb el suport i el reconeixement d'importants institucions internacionals.

1. Què és "Diàleg a la Fosca"?

1.1. Molt més que una metàfora

El títol descriu l'assumpte fonamental d'una exposició composta **d'espais totalment mancats de llum**, en els quals s'hi recreen un parc natural, una zona urbana, un mercat, una passejada en barca, un espai acústic, un bar... En companyia d'una persona cega, els visitants, proveïts amb bastons de cec, travessen en grup aquests ambients completament a les fosques. Es desplega, així, un escenari no visual de sons, olors, textures i sensacions quotidianes que es converteixen en experiències amb trets nous. El públic es veu impel·lit a usar els recursos perceptius que habitualment realitzen un paper menys significatiu respecte al de la vista. En qualitat de "professional dels altres sentits", el guia cec anima al grup a superar aquesta inquietud inicial, el situa en la foscor i l'ajuda a descobrir la potencialitat que rau en l'oïda, l'olfacte, el tacte i el gust.

Es produeix un intercanvi de rols, una reversió de l'experiència. Les persones cegues són, en aquest entorn, els guies que garanteixen l'orientació i la mobilitat. Es converteixen en transmissors de valors i nocions noves, ambaixadors d'una cultura sense imatges. Els visitants amb capacitat per veure-hi, es troben arrencats de la seva rutina social i dels seus hàbits perceptius i es confronten amb les seves pròpies limitacions. Han de confiar-se a una persona estranya i depenen de la relació social amb el grup. Travessen una experiència basal.

"Diàleg a la Fosca" no és una exposició sobre la ceguesa. És una plataforma per a la comunicació entre persones de condicions i procedències diverses sense condicionants visuals, que permet analitzar, relativitzar i eliminar prejudicis mutus. Un intercanvi interessat entre cultures per arriscar un canvi de perspectiva i per experimentar sense haver de ser instruït. És un centre d'experimentació cultural, una incubadora de processos socials per a la realització de tallers, trobades i un ampli ventall d'activitats culturals i socials, amb tot tipus de públics, relacionades amb la temàtica sensorial, la mobilitat, la valoració de la diferència, l'aprenentatge de la tolerància i els drets humans.

“Diàleg a la Fosca” és...

- **Una aventura** de descobriment, lúdica, distesa, entretinguda i estimulant, que obre perspectives insospitades i transformadores.
- **Representació** d’una cultura aliena amb les seves pròpies regles, necessitats i tècniques socials.
- **Una plataforma** singular de trobada, intercanvi i comunicació social, cultural i educacional per a persones de procedències i condicions diverses.
- **Un espai** d’aprenentatge per a exercitar l’acceptació de la diferència i generar més respecte i tolerància davant la diversitat i les minories.
- **Un estímul** per a reflexionar sobre els nostres patrons de pensament, els nostres valors humans i les nostres rutines socials.
- Sorgeix de la **contínua preocupació** per les arrels del prejudici social i el temor que neix de la ignorància.
- Promou **un canvi de perspectiva**, un canvi cultural, representació i metàfora dels valors de la nova societat multicultural en marxa.

... i aporta a Barcelona

- **Una intervenció** que dotarà la ciutat d’un nou equipament cultural, aportació innovadora i transformadora al panorama cultural i educatiu de la ciutat.
- **Una exposició de rellevància internacional**, amb les temàtiques socials com a objecte.
- **Una plataforma de projecció del compromís social de la ciutat**, expressió d’un canvi de paradigmes, amb forta irradiació a tot l’estat.
- **Una plataforma de treball** d’alta qualitat per a persones cegues i discapacitades.
- **Una plataforma de transferència de treballadors discapacitats** al mercat laboral ordinari, a través del contacte directe amb el món empresarial, amb una taxa d’èxit molt superior a qualsevol altra via d’inserció assajada.

1.2. Un viatge per la foscor: el descobriment d'un món invisible

El visitant, armat amb un bastó per a cecs i escortat per un invident, penetra en un univers a les fosques que es nodreix d'imatges engendrades per la imaginació i per les observacions del guia.

En petits grups, l'acompanyant cec condueix els visitants audaçs i encuriosits cap a una zona d'acomodació a mig camí entre els dos universos. És aquí on es duu a terme una petita introducció a la "tècnica del bastó", en la que s'aprèn que aquest senzill estri de forma anodina pot convertir-se en un preciós mitjà d'orientació i mobilitat.

Superada aquesta primera fase d'acomodació, els visitants penetren en la foscor. El grup segueix atentament les explicacions del cec, que ja no sembla tan cec com al començament. Al mateix temps que els contorns de la persona que parla es difuminen, també ho fan, lentament, les etiquetes de "discapacitat" o "no-discapacitat". És l'inici de la inversió de papers: ara és el cec qui domina la situació, mentre que la persona que hi pot veure passa a ser cada cop més discapacitada, a mesura que es submergeix en la profunda foscor.

{ "Gràcies, gràcies, els cecs m'heu ensenyat a veure-hi" }

Testimoni del llibre de visites

Tot just franquejat el sistema d'escluses que detura la llum, les mans s'agafen als murs o s'aferren amb més força al bastó, el nas comença a discernir olors difoses, les orelles es concentren en el piular dels ocells, en el bufar del vent o en la remor del riu, els quals, en unes altres circumstàncies, amb llum, ni tan sols serien percebuts. Els peus s'arrastren lentament per damunt de la sorra, remouen la grava, trepitgen l'herba, furguen en detalls que no advertirien durant el caminar quotidià. La consistència del sòl es converteix en un suport precís que ens aporta un bri de seguretat dins l'obscuritat impenetrable. Els diversos sons del bosc són un senyal que permet orientar-se. Les converses comencen, la curiositat creix, les persones amb visió es pregunten: "com ho fa el cec?" Definitivament el guia, en aquest entorn, ja no és discapacitat. Ell fa i desfà en el seu regne obscur, simplement de tant en tant se sorprèn per la lentitud dels seus companys, que, un cop més, no han trobat a la primera el camí cap a la següent etapa.

La zona de naturalesa encara ha estat prou agradable, tranquil·la i plaent, hi havia arbres i escultures per tocar, nens jugant, perfums primaverals, etc.; però el paisatge canvia més ràpidament del que desitjarien la majoria dels visitants. El grup arriba ara a la ciutat, una ciutat imitada, sens dubte, plena del caos acústic de la circulació automobilística i d'algun avió solcant el cel. Difícil orientar-se: el soroll és la boira dels cecs, probablement. De totes bandes sorgeixen sons estridents, l'olor a gasolina agredeix l'olfacte, el simple graó de

la vorera es converteix en un obstacle insalvable que cal pujar o baixar. Cotxes aparcats, motocicletes damunt la vorera, fanals, bústies, semàfors, vianants, trànsit... La voràgine ha fet que el grup es dispersés, que visqués la inquietud de perdre's per la ciutat, de no tenir assistència, de veure's abandonat...

L'acompanyant cec aplega al seu voltant al grup que s'havia dispersat i el condueix finalment cap a un lloc més hospitalari, fora d'aquest terrorífic batibull urbà. És el port, on el grup emprendre un passeig en barca. Ara tot és calma i una innombrable sensació de plenitud, amb el vent i el salnitre fregant el rostre i la barca avançant damunt les onades, dóna idea del plaer immens de viatjar, encara que sense visió, amb tots els sentits desplegats com antenes per a captar qualsevol sensació.

Per fi, després de passar per la cambra sonora, per l'habitatge o per qualsevol altre espai interessant, després de tants esforços, sensacions i descobriments, en els que els visitants han estat assaltats per múltiples pensaments i impressions, arriba una pausa ben merescuda: el bar. Una música amable i l'aroma de cafè acullen als nou vinguts, i la cridòria alegre de les veus permet preveure converses animades i una estada francament cordial i agradable. La foscor permet que es produeixin trobades sense prejudicis, ja que les barreres visuals no existeixen: alt o baix, maco o lleig, negre o blanc, ric o pobre, discapacitat o no-discapacitat... Tothom és cec alhora que invisible. "Ho sento, ha estat sense voler, vostè perdoni" són sovint les primeres paraules pronunciades pel cec novell que ha intentat seure en una cadira que ja estava ocupada, ha topat amb un congènere invisible quan es desplaçava massa bruscamment o no s'ha adonat que l'estan parlant a ell.

A la sortida de la instal·lació, de nou sota la intensa llum, ara gairebé dolorosa, el món ha canviat bruscamment. Les converses començades en la foscor segueixen a la llum del dia, s'intercanvien impressions, idees i experiències. Es torna el bastó amb una certa nostàlgia i esriu. De l'experiència, ningú no n'ha sortit indemne.

Una frase resumeix els variats i emotius testimonis que els visitants escriuen al llibre de visites a la sortida de l'exposició: "Gràcies, gràcies, els cecs m'heu ensenyat a veure-hi."

1.3. Exponent internacional d'inserció laboral de persones discapacitades

La integració laboral de persones discapacitades és una tasca pendent a l'Estat espanyol. Segons dades de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic, l'OCDE, Espanya ocupa el penúltim lloc a Europa, només per davant de Polònia. I és que segons aquest organisme, tan sols quatre de cada deu persones amb discapacitat hi troben feina. "Diàleg a la Fosca" suposa un exponent no només nacional, sinó també internacional, per a la inserció laboral d'aquestes persones, ja que elles tenen el protagonisme creatiu, relacional i laboral d'aquesta iniciativa.

"**Diàleg a la Fosca**" ha unit el seu caràcter d'exposició pionera d'àmbit cultural i social, amb el d'innovador projecte ocupacional i d'integració per a persones discapacitades i en risc d'exclusió social. "**Diàleg a la Fosca**" no només crea llocs de treball estables i proporciona un medi privilegiat d'interacció amb la societat i el mercat laboral ordinari, sinó que descobreix a les empreses el potencial d'aquest col·lectiu de persones discapacitades.

A més del públic general, l'acció s'orienta també als directius i responsables de recursos humans i als delegats de persones discapacitades a les empreses i a l'Administració Pública. I, d'altra banda, a escolars i altres estudiants, ja que amb això s'interpel·la als directius i companys de treball del dia de demà. D'aquesta manera s'augmenten les oportunitats d'integració laboral de grups amb especials desavantatges.

Prop del 80% dels treballadors del museu seran discapacitats. La **Fundació Diàleg a la Fosca** treballa actualment per a la creació d'un Centre Especial de Treball (CET) com a plataforma de treball idònia per a la gestió i el desenvolupament del projecte. Es tracta d'un CET amb trets innovadors, amb llocs de treball d'alta qualitat i ben remunerats: la discapacitat, per treballar al "**Diàleg a la Fosca**", no és un dèficit, sinó una qualificació. El Centre Especial de Treball instituït per "**Diàleg a la Fosca**" és un centre de nou tipus que acull, dona protagonisme i feina, formació i projecció a les persones que hi treballen, dedicades a transmetre nous valors a la societat des de la cultura de la seva diversitat, i ofereix llocs de treball amb horaris que s'adapten a les necessitats de les persones discapacitades i sous i condicions de feina dignes.

La selecció de personal es duu a terme de comú acord i en coordinació entre la **Fundació Diàleg a la Fosca** i l'**ONCE**, que proposarà bona part d'aquests treballadors. Es formaran i es motivaran de manera específica, ja que les persones cegues són la columna de sustentació de l'exposició i el seu programa d'activitats. Són les que acullen i acompanyen els visitants a conèixer el món de la foscor i la tolerància. A l'exposició és previst que hi treballin 76 persones, d'elles 57 amb discapacitats diverses, en 53 llocs de treball permanents i 20-25 a

temps parcial, amb els quals es cobriran vacants de guies, formadors, personal d'administració i manteniment, de servei pedagògic, personal per a la cafeteria, pel "Restaurant en la Foscor" i de gestors temporals per a les activitats paral·leles, entre d'altres.

"Diàleg a la Fosca" ofereix una plataforma de gran interès per al departament de Treball de la Generalitat i el Servei d'Ocupació de Catalunya, l'INEM, l'Institut Municipal per a les Persones amb Discapacitat, Barcelona Activa i els departaments de Promoció Econòmica i d'Acció Social i Ciutadania, i per al món empresarial, que, a través de convenis, acords i cooperacions amb el projecte, poden dinamitzar els seus programes d'ocupació i la seva política d'integració laboral.

El repte dels *business-trainings* de **"Diàleg a la Fosca"** és transferir els valors experimentats a la foscor al món de la llum i així promoure un canvi en el pensament dels alts directius: donar feina a un discapacitat pel seu potencial laboral i les seves capacitats i no únicament pel fet de complir la LISMI.

El Projecte Barcelona aspira a ser el referent internacional d'aquesta política innovadora amb la intenció de provocar un canvi de paradigma a la societat i en els seus líders a llarg termini.

1.4. Les activitats de "Diàleg a la Fosca": un renovat estatus de la cultura social contemporània

El nou museu a les fosques de Barcelona és una plataforma singular de trobada, intercanvi i comunicació social, cultural i educacional amb la societat. És una incubadora de processos socials, un centre d'experimentació cultural on es realitzaran tallers, trobades i un ampli ventall d'activitats culturals, socials i de recerca amb tot tipus de públics. Totes aquestes activitats estan relacionades amb la temàtica sensorial, la mobilitat, la relació amb la diversitat, el diàleg intercultural, l'aprenentatge de la tolerància i els drets humans.

Les activitats de "**Diàleg a la Fosca**" es dirigeixen no només a un ampli públic general, sinó també a grups socials, artístics i empresarials específics. En funció de cada grup, el museu proposa una diversificada mostra d'actuacions. S'organitzen tallers, seminaris, activitats turístiques, "Sopars a la Fosca", esdeveniments de fidelització de clients, presentacions de productes no convencionals, seminaris de motivació per als empleats i de formació d'esperit d'equip, *business-trainings*, conferències, *parcours* sensorials, celebracions, exposicions, i altres propostes diverses i ajustades.

Cal destacar molt especialment la comunitat escolar, que trobarà a "**Diàleg a la Fosca**" una via per a l'enriquiment i la posada en pràctica dels seus continguts pedagògics i formatius: més d'un terç dels visitants en les instal·lacions d'Hamburg, Frankfurt i Milà, predecessores de la de Barcelona, són membres d'escoles i centres d'ensenyament, que sovint afronten mesos d'espera per a poder integrar el "**Diàleg a la Fosca**" com a matèria de classe. Aquest interès garanteix per si sol una alta participació i fa que els joves visitants exerceixin de potents multiplicadors. En l'àmbit educatiu, s'organitzaran visites escolars, tallers, seminaris, activitats especials, etc.

En l'àmbit professional s'oferiran seminaris de *management*, trobades i *trainings* de personal sobre els temes *team-building*, comunicació, *leadership*, diversitat, etc. A més a més, es celebraran fires, congressos, celebracions, "Sopars a la Fosca" per a empreses, etc. També s'atendran les necessitats del personal sanitari, metges, psicòlegs, sociòlegs, treballadors socials i altres persones que estan en contacte amb les persones cegues i altres discapacitats amb la realització de conferències i trobades per raons professionals i de recerca. Alhora, serà un punt de trobada per a totes les persones discapacitades i els seus entorns familiars.

No faltaran accions culturals dirigides a artistes plàstics, músics, món cultural i intel·lectual, i públic curiós i interessat assistent habitual a esdeveniments culturals com ara tallers, seminaris i experiències relacionades amb la sensualitat, els sentits i la funció de laboratori social per mitjà del diàleg cultural.

El món acadèmic també disposarà de les instal·lacions per a usar-les com a laboratori social, per a la investigació i experimentació amb els sentits o les percepcions, en el camp de la psicologia i la neurologia de la foscor, etc. Les empreses d'alimentació, de perfums i d'altres productes que requereixin potenciar els altres sentits també podran experimentar al museu de la foscor.

El "Restaurant en la Foscor" és una de les creacions originals del **"Diàleg a la Fosca"** més celebrades i demanades, amb un lideratge tal que li han sortit imitadors arreu. Allí on existeix, però, un "Restaurant en la Foscor" –l'original–, cal reservar amb setmanes d'antelació, atès que l'aforament està sempre esgotat.

"Diàleg a la Fosca" ofereix, per tant, un ampli ventall d'actuacions, que renoven l'estatus de la cultura social contemporània a Barcelona.

1.5. Més de sis milions de persones han visitat "Diàleg a la Fosca" en 30 països i més de 100 ciutats de tot el món

Des dels seus inicis a Frankfurt el 1989, "Diàleg a la Fosca" s'ha presentat ja en trenta països i més de cent ciutats d'Europa, Àsia i Amèrica. Més de sis milions de persones han estat conduïdes per la foscor per prop de sis mil guies cecs, que han treballat en el projecte i han ensenyat als visitants a veure-hi amb uns altres ulls.

A Catalunya és la **Fundació Diàleg a la Fosca**, integrant des de primera hora de l'Associació Internacional "**Dialogue in the Dark**", qui impulsa, amb el suport de l'**Ajuntament de Barcelona** i la col·laboració de l'**ONCE** i la **Fundación ONCE**, així com d'altres *partners*, el desenvolupament de l'experiència, una iniciativa d'**INCULT Iniciatives Culturals** per a Espanya basada en l'idea del creador original **Andreas Heinecke** (Alemanya) i considerada una de les propostes més capdavanteres en la interacció de pràctiques culturals i socials i en el tractament de la discapacitat, la igualtat d'oportunitats i la diversitat humanes.

Barcelona, amb el primer "**Diàleg a la Fosca**" projectat a l'Estat espanyol, concebut com a un equipament cultural estable de la ciutat, està destinada a convertir-se en la referència internacional més important i innovadora d'aquesta experiència pionera.

Des del 2000, "**Diàleg a la Fosca**" disposa a Hamburg d'una instal·lació permanent, protegida pel Senat de la ciutat, l'Agència d'Ocupació, Promoció Econòmica, el Departament Central de Benestar Social, l'Oficina d'Integració Laboral i l'Àrea de Cultura. Convertida en equipament cultural estable de la ciutat, amb un índex anual d'ocupació de la seva capacitat del 95% durant els darrers anys (entre escolars, públic adult, grups d'empreses, turistes, etc.), "**Diàleg a la Fosca**" ha contribuït a la rehabilitació i la integració de persones cegues i discapacitades, tant ocupant-les com a guies i treballadors en el mateix projecte, com exercint de pont cap al mercat laboral ordinari, amb una taxa d'èxit en la integració laboral superior en un 40% a altres vies assajades a Alemanya.

L'èxit del projecte ha conduït a l'obertura, l'any 2006, d'una altra instal·lació permanent a Alemanya a Frankfurt, el "**DialogMuseum**", amb implicació de la ciutat i el *Land* (govern de Hesse). Més recentment, s'han obert "**Dialogues in the Dark**" permanents a Tel Aviv, Milà i Atlanta.

L'autor del primer "**Diàleg a la Fosca**", el **Dr. Andreas Heinecke**, ha obtingut nombrosos premis per la seva destacada trajectòria social, cultural i ocupacional. Ha estat distingit com a primer "Ashoka Fellow" i *Social Entrepreneur* a Europa Occidental, "Deutscher Unternehmer Preis" (Harvard Business School's Entrepreneurship Club), "Outstanding Global Social Entrepreneur" (Schwab Foundation) i com a membre del World Economic Forum's Global Agenda Council on Social Entrepreneurship. Al 2009 ha estat guardonat en el marc del Forum Mundial Econòmic a Dalian, China, amb el "Dragon Award" a la categoria *business* i compromís social. La iniciativa ha rebut entre d'altres el "Steve Wonder Vision Award" a Nova York i el premi "Best Practice in Universal Design" a Tokio.

1.6. Un projecte de transcendència cultural i social

Si en el seu vessant de creació d'ocupació i de qualificació i integració laboral **"Diàleg a la Fosca"** aporta una experiència innovadora, en el seu vessant de plataforma cultural de comunicació i interacció amb la societat general i de transmissió de valors des del món de la discapacitat institueix un nou paradigma. Des del primer moment, **"Diàleg a la Fosca"** no tan sols s'incorpora al paisatge urbà com una de les mostres més emblemàtiques de l'atenció d'un país, d'una ciutat, la seva societat i els seus responsables cap a les necessitats i els interessos dels seus ciutadans de tota condició —un exponent representatiu de la "ciutat i societat inclusiva", que defensa la cohesió social en compliment del mandat social de la ciutadania europea—, sinó que també conquereix els cors i les ments del públic de tota edat, formació i condició.

{ Un 98% dels visitants de l'exposició, després de cinc anys, encara recorda l'experiència }

Encara que sigui aventurat avançar hipòtesis fiables concernents a l'impacte profund sobre el públic i les actituds, l'acceptació és bastant fàcil de mesurar mitjançant les xifres de visitants, les publicacions a la premsa i el temps d'antena dedicat a l'esdeveniment per les ràdios i les televisions en aquells llocs on es presenta. **"Diàleg a la Fosca"** troba a tot arreu una acollida extraordinària i entusiasta. És sorprenent constatar que, en un món que tant privilegia les facultats visuals, una manifestació centrada en l'absència de visió, llargament considerada com una manca terrible, suscita tantes adhesions i es converteix en una activitat de temps lliure.

L'impacte en el visitant és molt fort. Només així es pot entendre que un 98% dels visitants de l'exposició, després de cinc anys, encara recordin l'experiència i a més en parlin amb d'altre gent. Els "llibres de visita", situats a la sortida de la instal·lació, abunden en testimoniatges, amb anotacions que donen fe de l'interès i la creativitat que ha desencadenat l'exposició, de tal manera que caldria interrogar-se per les causes d'aquest èxit. Podria suposar-se el predomini d'una motivació exclusivament social. La compassió o la pietat per les persones discapacitades i l'ambició de descobrir o conèixer millor la vida d'una minoria desfavorida, podrien atreure persones discapacitades, familiars dels cecs o persones en contacte amb els invidents per raons professionals. Però aquest grup no forma certament la majoria, segons mostren les enquestes entre els visitants.

El visitant "mitjà" se sent atret pel contingut de l'exposició, per la barreja d'alegria i inquietud que li espera, per l'aventura de conèixer i descobrir. La ceguesa i la destinació dels cecs estan latents en un segon pla, el que preval davant qualsevol altra cosa és l'experiència personal de la percepció i la descoberta de les fonts i

recursos no visuals. I això està bé així, ja que **"Diàleg a la Fosca"** no intenta ser una exposició estretament pedagògica del tipus "així és com ho fa un cec", sinó una experiència que, ben al contrari, a través de la descoberta de la realitat dels invidents, desperti la nostra atenció sobre accents diferents de la nostra aprehensió del món. D'aquesta manera el visitant, de la mà de persones que no hi veuen o hi veuen ben poc, pot aprendre a veure-hi d'una manera nova i eventualment a parar esment en coses que no es revelen a la mirada. Tocar, sentir, degustar, investigar i entendre adquireixen una importància més gran i una intensitat més forta d'ençà que cessen les percepcions visuals.

"Diàleg a la Fosca" obre un diàleg que arriba a diferents nivells: el diàleg amb un mateix; el diàleg amb l'altre; el diàleg amb la discapacitat i amb realitats de vida alienes.

Seria desitjable que el fet de ser diferent no fos interpretat com una llacuna, sinó que s'hi veiés l'oportunitat que se'ns ofereix d'aprendre els uns dels altres. Si aquesta disposició estigués simplement present en la nostra societat, segurament hi imperaria un clima de més bona convivència.

2. Barcelona renova la façana litoral del Port Olímpic amb un equipament cultural de primer ordre

El primer museu a les fosques de l'Estat espanyol es situarà en l'espigó del Moll de la Marina, en un espai proposat per l'Ajuntament de Barcelona. L'edifici, que es transformarà en total coherència amb l'entorn urbanístic de la zona, serà visible des de tot el litoral barceloní i constituirà un equipament museístic cèntric, accessible per a tothom i amb un gran valor referencial i emblemàtic per a la ciutat.

L'exposició **"Diàleg a la Fosca"** es projecta com un equipament estable que tindrà una durada mínima de 10 anys, però que es planteja amb la intenció de perpetuar-se posteriorment de manera permanent. Es situarà al Port Olímpic de Barcelona, al Moll de la Marina, número 3, en l'espigó ubicat entre el Port Olímpic i la platja de la Barceloneta. Serà un immoble amb caràcter propi que potenciarà en gran mesura l'entorn urbanístic, social i lúdic de la zona, alhora que esdevindrà part del perfil característic del litoral de la ciutat.

Sobre una superfície total d'uns 3.800 m², el programa cultural, social i educatiu ocuparà uns 2.000 m² per a l'exposició en la foscor, els espais complementaris per al desenvolupament d'activitats afegides, temporals i variades relacionades amb l'exposició (sales per a tallers didàctics, *business-trainings* i altres activitats culturals), i el "Restaurant en la Foscor". Uns altres 1.800 m² contindran el *foyer*, els despatxos i espais per als processos administratius i de gestió, els espais de descans per al personal, les sales tècniques i d'emmagatzematge, accessos, rampes i circulacions.

L'accessibilitat per a tothom a totes les instal·lacions de **"Diàleg a la Fosca"**, siguin zones d'accés exteriors com interiors d'atenció al públic o per a ús del personal intern, és un distintiu connatural del projecte.

El despatx barceloní d'arquitectura i interiorisme PEY Arquitectes és un *partner* altament compromès que forma part de la plataforma de **"Diàleg a la Fosca"** des de l'inici del projecte. Col·labora amb sensibilitat i coneixement del projecte en el desenvolupament del futur edifici de **"Diàleg a la Fosca"** i el seu entorn.

3. Pla d'actuació

Pel desenvolupament del projecte a Barcelona s'ha establert un marc de col·laboració entre l'**Ajuntament de Barcelona**, l'**ONCE** i la **Fundación ONCE** i la **Fundació Diàleg a la Fosca**, amb la voluntat d'ampliar aquest marc a la resta d'administracions catalanes i representants de la societat civil, tot compartint que "suposa una proposta pionera, d'alt valor cultural i cívic, que permetrà apropar a tots els ciutadans/nes les activitats impulsades per una iniciativa cultural, educativa i social de tan reconegut prestigi i la qual representarà un nou equipament cultural d'irradiació i projecció metropolitana, estatal i internacional per a Barcelona i Catalunya".

{La inauguració de "Diàleg a la Fosca" es preveu a l'hivern 2010 / 2011}

Com a titular i promotora del "**Diàleg a la Fosca**" a Espanya, la **Fundació Diàleg a la Fosca** desenvolupa i fa possible el projecte a la ciutat de Barcelona amb el suport i la col·laboració de l'**Ajuntament de Barcelona**, que aporta l'immoble situat al Moll de la Marina, número 3, per a establir-hi el museu. L'**ONCE** i la **Fundación ONCE** col·laboren en la gestió i el funcionament de l'exposició com a *partners* fonamentals del projecte, en la seva qualitat de principals representants de les persones cegues i discapacitades a l'Estat espanyol.

El projecte d'implantació del "**Diàleg a la Fosca**" al Moll de la Marina s'emmarca dins el **Pla Especial Urbanístic** redactat per l'**Ajuntament de Barcelona**, el període d'exposició pública del qual va concloure el 12 de novembre de 2009, havent passat a aprovació definitiva. Un cop formalitzada la cessió de l'immoble, en compliment de l'acord unànim del Plenari del Consell Municipal, s'obrirà el període de llicències d'obra, el qual s'espera conclougui a la primavera de 2010, moment que marcarà l'inici de les obres. La inauguració del nou museu "**Diàleg a la Fosca**" es preveu a l'hivern 2010/2011.

En aquest context, a finals de 2010 s'ha convocat a Barcelona el **14è Encontre Internacional de "Dialogue in the Dark"**, amb l'assistència de delegats de nombrosos països, fet d'especial rellevància en emmarcar-se dins l'**Any Europeu de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social**.

RESUM

PRESENTACIÓ

La Fundació Diàleg a la Fosca, l'Ajuntament de Barcelona i l'Organización Nacional de Ciegos de España (ONCE) col·laboren per crear a Barcelona "Diàleg a la Fosca", el primer museu a les fosques de l'Estat. L'Ajuntament de Barcelona ha decidit cedir un espai emblemàtic al Moll de la Marina per a l'establiment d'aquest nou centre de cultura. Es tracta d'un projecte cultural excepcional que promou la comunicació entre persones de condicions diverses, un intercanvi cultural que remou prejudicis profundament assentats i provoca un canvi de paradigmes. Les persones discapacitades són percebudes i valorades de manera nova, no definides a través dels seus dèficits sinó de les seves potencialitats. "Diàleg a la Fosca" és una plataforma destinada a generar més respecte i més tolerància envers la diversitat i el ser diferent.

VISITA AL MUSEU

El visitant comença el viatge per la foscor amb l'ajuda d'un guia cec. La inquietud inicial va desapareixent de la mateixa manera que ho fan les etiquetes de "discapacitat" o "no-discapacitat". El cec, que en aquest entorn ha deixat de ser-ho, acompanya el grup pels diversos espais i aquest comença a descobrir sensacions i detalls que no contemplaria si hi pogués veure. El contrast entre la calma de la naturalesa, la voràgine de la ciutat, el plaer de viatjar encara que sigui sense visió, etc... són experiències que finalment es comenten al bar a les fosques, on sovint, el cec novell no para de disculpar-se per les diverses topades, per no adonar-se que algú l'està parlant, o per seure en una cadira que ja està ocupada... s'entaulen converses entre persones que es desconeixen en el grup i amb els guies cecs, sense condicionants visuals.

PLATAFORMA D'INTEGRACIÓ

"Diàleg a la Fosca" integrarà un Centre Especial de Treball per a gestionar i desenvolupar la inserció laboral de les persones discapacitades. Ocuparà 76 persones en 53 llocs de treball permanents i 20-25 a temps parcial, dels quals prop d'un 80 % els ocuparan col·laboradors amb discapacitats diverses. El projecte mantindrà una estreta relació amb el món empresarial per tal de facilitar la transferència dels seus treballadors al mercat laboral ordinari.

MILLORA URBANA

L'exposició s'ubicarà al Port Olímpic de Barcelona, al Moll de la Marina, 3; un espai proposat per l'Ajuntament de Barcelona. L'immoble, que requereix una considerable intervenció, comptarà amb accessos fàcils per a

tothom, serà visible des de tot el litoral barceloní i constituirà un equipament museístic d'un gran valor emblemàtic per a la ciutat. L'equipament disposarà d'uns 3.800 m², dels quals 2.000 es destinaran a l'exposició a les fosques i espais complementaris per a activitats afegides, com ara el famós Restaurant en la Foscor, i uns altres 1.800 contindran el foyers i àrees de gestió i serveis.

ACTIVITATS

S'organitzaran una gran quantitat d'activitats paral·leles. El seu contingut renovarà l'estatus de la cultura social contemporània per aportar cultura activa a la societat. S'adaptaran a tot tipus de públics: estudiants, professionals, investigadors, artistes, etc. i consistiran en tallers, *business-trainings*, debats, exposicions, conferències, actuacions, entre d'altres.

ANTECEDENTS I TRAJECTÒRIA

Des de 1989 el projecte s'ha presentat a 30 països i a més de 100 ciutats de tot el món. Compta amb el suport i reconeixement de nombroses institucions internacionals i la prestigiosa associació ASHOKA va distingir l'autor original, el Dr. Andreas Heinecke, per la seva trajectòria social, cultural i ocupacional. Des de l'any 2000 Hamburg compta amb una instal·lació permanent que ha rebut un índex d'aforament del 95 % i ha obtingut una taxa d'integració laboral al mercat ordinari un 40 % superior a altres vies d'ocupació assajades a Alemanya. Aquest gran èxit ha conduït a la creació de noves instal·lacions permanents a Frankfurt, Milà, Atlanta, Holon, etc.

EL PROJECTE EN XIFRES

- 300 dies l'any
 - 6 dies a la setmana (de dimarts a diumenge)
 - 12 hores al dia: de 10 a 22 h
 - de 4 a 6 grups guiats cada hora
 - accés cada 10 o 15 minuts
 - 8 o 10 visitants per grup
 - de 384 a 720 visitants regulars al dia de capacitat
 - de 115.200 a 216.000 visitants regulars l'any
- a més, xifra variable de públic per a esdeveniments específics (activitats, sopars a les fosques, etc)

**Titularitat de "Diàleg a la Fosca"
a l'Estat espanyol:**

Fundació Diàleg a la Fosca

Trafalgar 56, pral. 1a
08010 Barcelona
T. +34 93 310 50 92
F. +34 93 315 18 23
info@dialegalafosca.cat
www.dialegalafosca.cat

Un projecte de:

incult

Iniciativas Culturales

© Andreas Heinecke, Consens, Germany

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

COMEDIA. Comunicació & mèdia sl · Marc Gall & Ana Sánchez

T. [00 34] 933 10 60 44 · 932 95 56 34 / M. [00 34] 619 30 76 20 (Marc) 638 01 45 45 (Ana)

mgall@comedianet.com · asanchez@comedianet.com · info@dialegalafosca.cat

www.comedia.cat

Ajuntament de Barcelona

Fundació
Diàleg a la Fosca

